

سندرم گریوز (Grave's syndrome) و مشکلات چشمی همراه آن

سندروم گریوز یکی از شایع ترین مشکلات غده تیروئید (تیروئید پرکار)، به علت مشکلات ایمنی بدن است. در این بیماری، غده تیروئید از حد طبیعی بزرگ تر می شود و بیش از اندازه هورمون ترشح می کند. گاهی غده تیروئید آنچنان بزرگ می شود که موجب اختلال در بلع غذا می شود. هورمون هایی که از غده تیروئید ترشح می شوند، مسئول کنترل متابولیسم بدن هستند و متابولیسم بدن به طور مستقیم با هورمونی که در جریان خون است مرتبط می باشد.

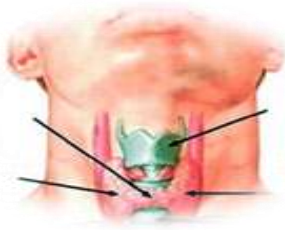
مشکلات چشمی پرکاری تیروئید، که بیشتر به شکل ورم عضلات چشم و بافت های آن نمود پیدا می کند، سبب بیرون زدن چشم ها از حلقه می شود که همین نکته سبب تشخیص سندروم گریوز می شود.

بیماری چشمی گریوز وقتی اتفاق می افتد که سلول های سیستم ایمنی به عضلات و بافت اطراف چشم ها حمله می کنند. نتیجه این اتفاق تورم و ساخت بافت و چربی پشت کاسه چشم است که باعث برآمدگی چشم می شود. در موارد نادری تورم شدید روی عصب بینایی فشار می آورد که باعث کاهش (تهدید) بینایی می شود.

بیماری گریوز یک اختلال اتوایمیون (خودایمی) است، یعنی سیستم ایمنی (دفاعی) بدن بر علیه سلول‌ها و بافت‌های سالم خود بدن عمل می‌کند. این بیماری در زنان شایعتر است. شدت بیماری در افراد سیگاری بیشتر است.

علائم بیماری گریوز

افرادی که دچار بیماری گریوز شده‌اند ممکن است بعضی از علائم پُرکاری تیروئید از جمله موارد زیر را داشته باشند:

۱- عصبانیت یا کج خلقی

۲- عدم تحمل گرما

۳- لرزش دست

۴- حرکات مکرر روده یا اسهال

۵- خستگی یا ضعف عضلانی

۶- اختلال خواب

۷- ضربان قلب سریع و نامنظم

۸- کاهش وزن

۹- گواتر

بعلاوه، چشم بیماران گریوزی ممکن است برجسته به نظر برسد بخاطر اینکه پلک‌ها کشیده می‌شوند و چشم‌ها از حدقه بیرون زدگی می‌یابند. تعداد کمی از بیماران مبتلا به گریوز، علائم ضخیم شدن و قرمزی پوست ساق پا را هم دارند.

علائم دیگر بیماری چشمی شامل:

- خشکی یا حساسیت چشم‌ها که میتواند باعث آسیب به قرنیه شود.
- قرمزی ملتحمه چشم

- احساس جسم خارجی در چشم
- اشک ریزش
- اختلال در دید رنگ
- سردرد
- اختلال میدان بینایی
- پلک‌های پف کرده
- دوبینی
- حساسیت به نور
- فشار یا درد چشم‌ها
- مشکل حرکت چشم‌ها و انحراف چشم

در ۲۵٪ از بیماران گریوزی، بیماری چشمی آنها از متوسط تا متوسط به بالا پیشرفت می‌کند. معمولاً بیماری چشمی آنها ۱-۲ سال طول می‌کشد. در اغلب بیماران درگیری چشمی دوطرفه است، هرچند درگیری یک طرفه هم امکان پذیر است.

تشخیص بیماری گریوز

بیماری بر اساس آزمایشات خون، عکس رادیوگرافی (MRI و CT Scan) و تاریخچه سلامتی تشخیص داده می‌شود.

درمان بیماری گریوز

تمام بیماران گریوزی باید توسط پزشک متخصص غدد و چشم تحت درمان قرار بگیرند. بر اساس وضعیت بیمار یکی از سه روش زیر برای درمان مشکل تیروئید انتخاب می‌شود:

۱- پرتودرمانی

۲- دارودرمانی

برای بیماری چشمی نیز از روش‌های زیر استفاده می‌کنند:

درمان جراحی (برای کاهش بیرون‌زدگی چشم، احتمال آسیب به قرنیه و کاهش آسیب به عصب چشم)

بیماری گریوز و حاملگی

زنان باردار و یا شیرده حتماً باید تحت نظر پزشک باشند، چون ممکن است روش‌هایی مثل پرتودرمانی تیروئید روی جنین یا نوزاد اثر سوء داشته باشد.

مراقبت از چشم:

خشکی چشم، چشمها را مستعد زخم و عفونت می‌کند پس جهت پیشگیری از این موضوع موارد زیر را رعایت کنید:

۱ - از باز ماندن بیش از حد چشمها در هنگام تماشای تلویزیون و مانیتور کامپیوتر خودداری کنید. هر ۳۰ ثانیه چندبار پلک بزنید.

۲ - قطره چشمی (اشک مصنوعی و یا پمادهای چشمی) تجویز شده می‌تواند خشکی، حالت سنگریزه (جسم خارجی در چشم) و حساسیت چشم‌ها را کم کند. حتماً سر موعد مقرر چکانده شود.

۳ - برای بیمارانی که قادر نیستند پلک‌هایشان را کامل ببندند، بستن پلک‌ها در طول شب برای پیشگیری از خشکی چشم تأکید می‌شود. در این مورد از چسب می‌توانید استفاده کنید.

۴ - گاهی جراح دوختن دو پلک شما را جهت پیشگیری از زخم قرنیه الزامی می‌داند.

۵ - اگر درد و تورم پیش بیاید، داروهای استروئیدی (کورتونی) مثل پردنیزولون تجویز می‌شود.

۶ - ممکن است به بیمار توصیه شود که برای کاهش تورم پلک‌ها، موقع خواب سر بالاتر از بدن قرار گیرد.

۷ - تجویز عینک‌های مخصوص توسط پزشک، حساسیت به نور و دوبینی چشمتان را کاهش می‌دهد.

- ۸- بیماران دیابتی تحت درمان با کورتون، از نظر کنترل قند پایش شوند. کورتون می تواند باعث ایجاد پوکی استخوان شود. در نتیجه توصیه می شود بیماران تحت درمان به مقدار کافی ویتامین D و کلسیم مصرف کنند.
- ۹- به بیماران گریوزی که سیگاری کشند، توصیه می شود که سیگار را ترک کنند.
- ۱۰- این بیماران باید از نظر روانی تحت مشاوره روانشناس قرار بگیرند.